

Katedra antropologie a zdravotní PdF UP v Olomouci

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra antropologie a zdravotní

Bakalářská práce

Zuzana Tomečková

Anglický jazyk se zaměřením na vzdělávání a Výchova ke zdraví se
zaměřením na vzdělávání

Literární přehled vědeckých poznatků o sexuálním
zneužívání a jeho následcích

Olomouc 2020

vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Marečková, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s odbornou pomocí doc. PhDr. Jany Marečkové, Ph.D., které tímto i děkuji, a použila jsem jen uvedenou literaturu a zdroje.

V Olomouci dne:

.....

OBSAH

ÚVOD.....	4
1 CÍLE PRÁCE	6
2 METODIKA REŠERŠÍ.....	7
2.1 REŠERŠNÍ STRATEGIE	7
2.2 POPIS RELEVANTNÍCH ZDROJŮ	9
3 POKROČILÉ LITERÁRNÍ REVIEW	21
3.1 Formy sexuálního zneužívání	21
3.2 Charakteristiky pachatelů.....	22
3.3 Sexuální zneužívání online	25
3.4 Místo sexuálního zneužívání.....	27
3.5 Následky sexuálního zneužívání pro oběti.....	29
4 DISKUZE A SOUHRN.....	32
ZÁVĚRY	35
REFERENČNÍ SEZNAM	36
SEZNAM ZKRATEK	45
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	46
SEZNAM TABULEK	47

ÚVOD

Sexuální zneužívání a násilí patří mezi témata, která nejsou ve společnosti příliš oblíbená, protože se nejedná o nic příjemného. I přes tento fakt se ale toto téma dostává postupně do popředí, ať už je to díky literatuře, filmu, internetu či díky médiím, která ale mohou podávat bohužel neúplné či zkreslené informace a domněnky o této problematice. Sexuální násilí může být páchano jak na dětech, tak i na dospělých. Pokud hovoříme o násilí páchaném na dětech, jedná se o sexuální zneužívání, v případě dospělých se jedná o znásilnění. (Roztočil, Bartoš, 2011) Sexuální zneužívání dětí se řadí do syndromu CAN (Child Abuse and Neglect). Jedná se o syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Zdravotní komise Rady Evropy roku 1992 definovala sexuální zneužití dítěte jako nepatřičné vystavování dítěte pohlavnímu kontaktu, činnosti i chování. Toto bývá konáno především k sexuálnímu uspokojení zneuživatelé, kterým může být jak osoba dítěti známá (rodič, jiný rodinný příslušník, učitel či vychovatel), tak i naprosto cizí osoba. Pohlavní zneužívání má zpravidla dvě formy – kontaktní a bezdotykovou. Kontaktní formou rozumíme chování, kdy dochází k tělesnému kontaktu, nek kontaktním rozumíme chování, kdy tělesnému kontaktu naopak nedochází. (Hanušová, 2006)

Obětí znásilnění se může stát jak žena, tak také i muž navzdory vžitě představě, že se tento jev vyskytuje především vůči ženám a také se nevyhýbá žádnému etniku. Pod pojmem znásilnění rozumíme sexuální aktivitu, kdy jeden ze zúčastněných nesouhlasí s touto aktivitou, či s ní nemůže souhlasit, ať už z důvodu nízkého či vysokého věku nebo požití omamných látek. Proti znásilněné osobě mohou být použity výhrůžky či fyzický nátlak a nemusí se jednat pouze o penetraci, ale také například o nechtěný orální styk. V případě styku s penetrací nemusí být k penetraci použit pouze penis, ale také prst nebo předmět. Navíc většina žen není znásilněna pouze naprosto neznámým člověkem, jak se většinová společnost mylně domnívá, ale stejně jako u sexuálního zneužívání dětí bývá pachatelem nejčastěji známá osoba – manžel, přítel, rodinný příslušník, kolega z práce apod. (Roztočil, Bartoš, 2011) Společnost si povětšinou myslí, že sexuální zneužívání se v jejich okolí, například mezi jejich blízkými či známými, prakticky nevyskytuje, ale statistiky hovoří jinak. Roztočil a Bartoš (2011) uvádějí, že pravděpodobně 20–25 % žen bylo v minulosti v dětství zneužíváno. Podle Kopeckého (2019) se odhaduje, že až jedno z deseti zneužitých dětí tento čin nahlásí. To znamená, že obrovské množství obětí o své zkušenosti mlčí. To může být z mnoha důvodů, například mají strach z agresora, reakce jejich okolí nebo se jednoduše stydí za to, co se jim stalo. Další mylnou

domněnkou je představa, že sexuálně orientované útoky pochází od osob, které trpí nějakou formou sexuální deviace a nejčastěji, že se jedná o pedofily. Ve skutečnosti je ale 89-93 % pachatelů bez diagnostikované sexuální deviace. Názor, že každý pedofil, kterých je odhadem ve společnosti asi 1 %, zneužívá děti, je také mylný. Lidé s touto diagnózou mohou vést stejný život jako zbytek společnosti, kdy zakládají rodinu a udržují manželské svazky a vedou normální pohlavní život. (Kopecký, 2019)

Předmětem bakalářské práce byla tvorba pokročilého literárního review k výše uvedenému tématu, a to s využitím vybraných metodických postupů konceptu Evidence-Based Practice.

1 CÍLE PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce bylo vytvořit pokročilé narativní review k tématu „Sexuální zneužívání a jeho následky u dětí a dospělých“. V návaznosti na jeho obsah byly formulovány tyto **dílčí cíle**:

1. Příprava metodiky série literárních rešerší.
2. Realizace vyhledávání e-zdrojů.
3. Zpracování výsledků rešerší
4. Tvorba textu literárního přehledu.

2 METODIKA REŠERŠÍ

2.1 REŠERŠNÍ STRATEGIE

Vyhledávání literárních zdrojů bylo provedeno dle níže popsanych kroků, které jsou znázorněny i postupovým diagramem.

Mapující rešeršní otázky byly formulovány v tomto znění:

- „Jaké jsou dostupné informace o **následcích** sexuálního zneužívání **u obětí**?“
- „Jaké jsou dostupné informace o **charakteristikách pachatelů** sexuálního zneužívání?“
- „Jaké jsou dostupné informace o **formách** sexuálního zneužívání **děti**?“
- „Jaké jsou dostupné informace o **online** sexuálním zneužívání **děti**?“
- „Jaké jsou dostupné informace o **místě**, na kterém se sexuální zneužívání **děti** odehrává?“
- „Jaké jsou dostupné informace o **místě**, na kterém se sexuální zneužívání **dospělých** odehrává?“

K rešerším v českém jazyce byl uplatněn soubor primárních hesel:

- P (participant): dospělý, oběť, pachatel, dítě,
- Co (concept): sexuální zneužívání,
- Co (context): následky, charakteristika, forma, online, místo,

který byl postupně rozšiřován o tato synonyma a příbuzné pojmy:

- P: jedinec OR osoba OR muž OR žena, jedinec OR zneužitý OR zneužívaný OR poškozený OR muž OR žena, viník OR zločinec OR delikvent OR agresor, nezletilý.
- Co: pohlavní zneužívání,
- Co: důsledky OR dopady OR vlivy OR účinky, profil OR povahopis OR portrét, typologie OR druh, internet, prostor OR locus delicti OR místo činu.

Pro vyhledávání v anglickém jazyce byla uplatněna tato primární hesla:

- P: adult, sexual abuse victim, sexual offender, child,
- Co: sexual abuse,
- Co: consequence, characteristics, form, online, place,

která byla rozšířena o synonyma a příbuzné pojmy:

- P: person OR grown up OR man OR woman, sexual abuse survivor, perpetrator OR culprit OR violator OR aggressor OR felon, juvenile OR minor OR youngster OR adolescent,
- Co: molestation OR rape OR violation OR sex crime OR sexual offence,
- Co: result OR effect on health OR health influence OR impact on health, nature OR attribute OR personality OR profile, typology OR pattern, network OR internet, locus delicti OR scene OR crime scene.

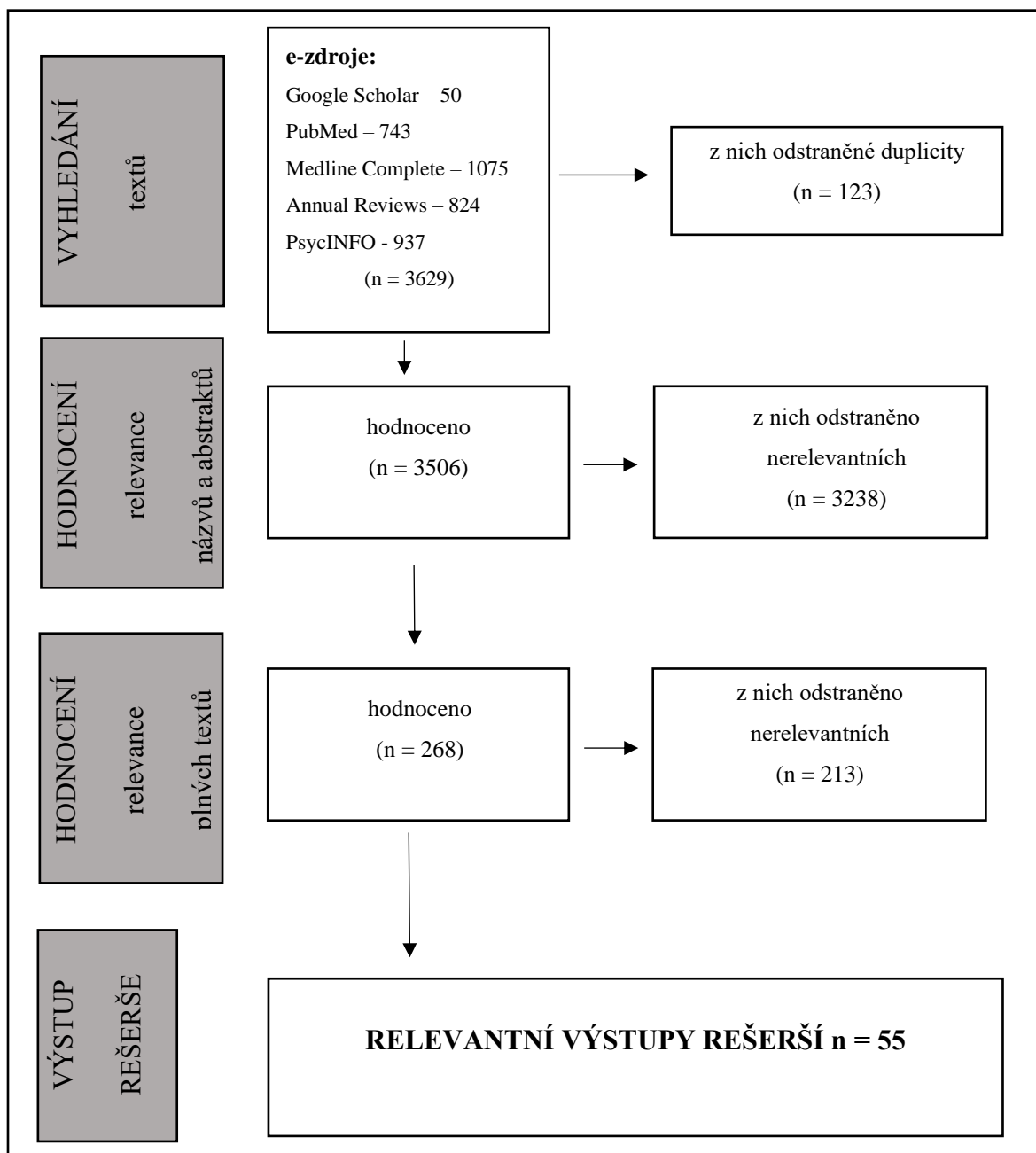
Elektronické zdroje

Vyhledávání bylo provedeno s využitím vyhledávače Google Scholar, databází PubMed, Medline Complete, Annual Reviews a PsycINFO. Rešerše byly provedeny v období únor 2020 až květen 2020 a byla použita tato omezení: plný text, anglický jazyk, bez knih, bakalářských a diplomových prací. U rešerší týkajících se pouze dospělých bylo použito omezení na kategorii dospělý – adult, podobně jako u rešerší týkajících se pouze dětí – child. Rešerše zdrojů k tématu sexuální zneužívání bylo uplatněno omezení publikačního období na posledních deset let (od roku 2010).

Popis výstupů rešerše

Uplatněním výše uvedené rešeršní strategie bylo vyhledáno 3629 literárních zdrojů. Po vyhodnocení jejich relevance vůči rešeršním otázkám bylo k dalšímu zpracování zařazeno 55 literárních zdrojů. Všechna uvedená relevantní literatura byla zahraniční a pocházela z těchto periodik: American Psychologist; Archives of Sexual Behavior; Behavioral Sciences & the Law; BMC Women's Health; British Journal of Clinical Psychology; Bulletin of the Menninger Clinic; Ciência & Saúde Coletiva; Current Psychiatry Reports; Cybercrime, Digital Forensics and Jurisdiction; Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking; European Journal of Psychotraumatology; European Psychiatry; Forensic Science International; Child Abuse & Neglect; International Journal of Law and Psychiatry; Journal of Adolescence; Journal of Adolescent Health; Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma; Journal of Forensic and Legal Medicine; Journal of Forensic Psychiatry & Psychology; Journal of Child Sexual Abuse.

Obrázek 1. Postupový diagram

2.2 POPIS RELEVANTNÍCH ZDROJŮ

Informace k relevantní odborné literatuře uvádějí Tabulky A až 8. Vyhledané články jsou v nich prezentovány podle následujících kategorií: – následky sexuálního zneužívání u dětí a u dospělých, charakteristika pachatelů jakožto žen či mužů, formy sexuálního zneužívání dětí, online sexuální zneužívání dětí a místo sexuálního zneužívání dětí a dospělých. Pro přehlednost

je u každého literárního zdroje informací uveden autor, typ studie, zkoumaný soubor, nástroj ke sběru dat a nástin hlavních výsledků.

Tabulka 1. Následky sexuálního zneužívání u dětí

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
Adams et al (2018)	Cross-sectional study	1268 adolescentů a mladých dospělých (věk 16-24)	Interview	Zneužívání v dětství či adolescenci bylo spojeno se všemi formami psychopatologie, délka sexuálního zneužívání v období dospívání predikovala úzkost a PTSD (posttraumatická stresová porucha) u žen, u mužů závažnost zneužívání predikovala méně symptomů PTSD.
Fontes et al. (2017)	Quasi-experimental study	Četnost souboru neuvedena	Dotazník	Studie říká, že zneužívané děti pocházejí z určitých rodinných a socioekonomických poměrů, že mají větší pravděpodobnost, že začnou konzumovat alkohol a užívat drogy, že se stanou obětí šikany, a že později přestanou studovat a nechají se zaměstnat. Také mají méně rodičovského dozoru a často nebydlí s matkou. Dále mají vyšší pravděpodobnost, že se budou cítit osamělí, mít málo přátel a trpět nespavostí.
Guerra et al. (2018)	Cross-sectional study	106 dospívajících dívek ve věku 12-17 let	Dotazník	Bylo zjištěno, že čím silnější vztah oběti měly k agresorovi, tím méně závažnějšími symptomy PTSD trpěly a pokud jim jejich rodina nabízela pomoc, měli méně závažné symptomy PTSD.
Noll et al. (2017)	Cohort study with control group	173 dětí (věk 6-16 let)	Vyšetření posuzující vývoj dítěte	Studie prokázala, že u obětí sexuálního zneužívání nastává puberta dříve než u těch, kteří zneužívání nebyli. Prsa dívkám začaly růst o 8 měsíců dříve a pubické ochlupení o 12 měsíců dříve, což naznačuje, že by dívky mohly mít v budoucnu problémy psychické, s menstruací, plodností a možná by mohly i trpět rakovinou reprodukčních orgánů kvůli dřívějšímu a tím pádem i delšímu působení pohlavních hormonů.
Say et al. (2015)	Neuvedeno	93 dětí	Interview	U obětí online sexuálního zneužívání bylo zjištěno, že jsou náchylnější k nějaké formě psychopatologie, depresi a PTSD.

Yuce et al. (2015)	Neuvedeno	590 dětí (věk 1-18 let)	Interview	Bylo zjištěno, že u obětí sexuálního zneužívání délka trvání zneužívání, přidružené fyzické týrání a incest hrají velkou roli ve výskytu psychiatrických onemocnění souvisejících běžně se sexuálním zneužíváním.
--------------------	-----------	-------------------------	-----------	---

Tabulka 2. Následky sexuálního zneužívání u dospělých

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
Adams et al. (2018)	Cross-sectional study	1268 adolescentů a mladých dospělých (věk 16-24)	Interview	Zneužívání v dětství či adolescenci bylo spojeno se všemi formami psychopatologie, délka sexuálního zneužívání v období dospívání predikovala úzkost a PTSD u žen, u mužů závažnost zneužívání predikovala méně symptomů PTSD.
Belleville et al. (2019)	Cross-sectional study	44 dospělých s PTSD a spánkovými poruchami	Dotazník	Věk v době zneužívání ovlivnil míru následků, počet pachatelů ovlivnil četnost výskytu nočních můr.
Bhandari et al. (2011)	Cohort study with control group	53 dospělých	Interview	Bylo zjištěno, že sexuální zneužívání v dětství nemá takový vliv na pozdější psychické problémy a navazování uspokojivých sexuálních vztahů, přístupu k sexu a míře sebevědomí, jako rodinné prostředí, ve kterém zneužívaný vyrůstá.
Cantón-Cortés et al. (2016)	Cross-sectional study	167 dospělých žen	Dotazník	Bylo zjištěno, že vztah s pachatelem, délka trvání zneužívání a také svěření se se svým zážitkem mohou mít vliv na emoční jistotu a úzkost u obětí sexuálního zneužívání v dětství.
Haas et al. (2012)	Cross-sectional study	6428 adolescentů a dospělých (věk 15-70 let)	Dotazník	Bylo zjištěno, že 50 % žen a 30 % mužů, kteří se stali oběťmi zneužívání v dětství, zažili v dospělosti reviktimizaci, 7 % žen po znásilnění otěhotnělo a z celkového počtu participantů 56 % žen a 21 % mužů ve svém životě zažilo nějakou formu sexuálního zneužívání.
Labadie et al. (2018)	Neuvedeno	1803 dospělých	Dotazník	Oběti byly rozděleny do dvou skupin. První skupina (65,7 %) trpí zvýšenou úzkostí z navazování vztahů, průměrným vyhýbáním se vztahům a poměrně malému sklonu

				vyhýbání se sexuálnímu kontaktu a sexuálně kompulzivnímu chování. Druhá skupina (34,3 %) trpí velmi vysokými hodnotami ve všech kategoriích, byli také více rodinou zanedbáváni a zažili více násilí mezi rodiči a zneužívání se u nich dělo více mimo rodinu.
Lueger-Schuster et al. (2014)	Neuvedeno	449 dospělých (věk 25-80 let)	Dotazník	U 48,6 % účastníků studie byly zjištěny symptomy PTSD. Tito účastníci zažívali více kontaktního zneužívání. U 84,9 % byl zjištěn nejméně jeden symptom odpovídající psychopatologii. Nejčastěji se jednalo o obsesivně-kompulzivní poruchu, paranoiu a interpersonální senzitivitu.
Meyer et al. (2017)	Retrospective control group study	812 dospělých (věk 18-78 let)	Dotazník	Participantů v dětství zneužívání vykazovali více úzkostných poruch vůči romantickým vztahům a vyskytovalo se u nich více sexuálně kompulzivního chování. Muži celkově vykazovali toto kompulzivní chování více než ženy a v případě že byli i zneužívání tato míra narůstala.
Mokma et al. (2016)	Neuvedeno	929 žen (věk 18-22 let)	Dotazník	Sexuální zneužívání v dětství bylo zjištěno jako prediktor k tomu, že žena bude pravděpodobně napadena i v dospělosti, k čemuž velkou mírou přispívalo sebeobviňování.
Niehaus et al. (2010)	Neuvedeno	774 dospělých žen (průměrný věk 18,9 let)	Dotazník	Sexuální zneužívání v dětství ovlivnilo to, jaký pohled ženy měly samy na sebe. Vnímaly se spíše jako víc otevřené, ale také více nezodpovědné a imorální vůči sexualitě a také se méně styděly za svou sexualitu, ale neměly o ní tak romantické představy, jako ženy, které zneužívání v dětství nezažily.

Tabulka 3. Charakteristika pachatelů sexuálního zneužívání – ženy

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
McLeod (2015)	Neuvedeno	66 765 případů CSA z <i>National Data Archive on Child Abuse and Neglect</i>	Sekundární analýza dat z <i>National Child Abuse and Neglect Data System</i>	Zhruba 20 % pachatelů CSA byly ženy jako jediný pachatel a pokud pachatelů bylo více, tak zastoupení žen bylo 42 %. V 68 % jejich obětí byly dívky a v 77,8 % byly také matkou zneužívaného dítěte. Pokud byla žena-pachatel v dětství zneužívaná či zanedbávaná, měla 2x vyšší pravděpodobnost, že bude také zneužívat. Děti, které měly problém s drogami či tělesné postižení měli 2x větší pravděpodobnost, že budou zneužívány ženou.
Oliver a Holmes (2015)	Review	Dospívající dívky	Neuvedeno	Více jak 80 % dívek-pachatelek již zažilo sexuální násilí, více jak 60 % dívek bylo fyzicky a psychicky týráno či jinak zanedbáváno. Rodiny těchto dívek jsou často chaotické a dysfunkční, odehrává se v nich násilí, rodiče užívají drogy nebo alkohol a také na své děti dostatečně nedohlíží. Více jak 40 % má diagnostikovanou depresi, sebevražedné myšlenky nebo PTSD.
Solis a Benedek (2012)	Review	Neuvedeno	Neuvedeno	Většina pachatelů sexuálního násilí jsou muži a to samé platí i ve školství (učitel-student), ženy páchají v průměru od svých 13 do 65 let, jsou buď vdané nebo svobodné, ale málokdy rozvedené, nejčastěji jsou běloškami, mívají nějakou psychickou nemoc či poruchu, zhruba polovina užívá návykové látky a někdy v minulosti samy byly obětí zneužívání, týrání či jiného zanedbávání. Věk obětí se pohybuje od 6 do 12 let s převahou dívek jako obětí. Spousta pachatelek má jako spolupachatele muže. Důvod proč ženy zneužívají mladší chlapce je ten, že samy nejsou „dospělé“ a mají malé sebevědomí, s muži neumí navazovat zdravý vztah anebo s nimi mají špatné

				zkušenosti a děti si idealizují, zatímco muže demonizují.
Tsopelas et al. (2011)	Review	53 studií týkající se sexuálního zneužívání ženami	Neuvedeno	Pachatelky většinou bývají mladé, se svými oběťmi se znají a oproti mužům používají více psychického nátlaku, nejsou tolik právně postihovány, ale následky pro oběť bývají závažnější.

Tabulka 4. Charakteristika pachatelů sexuálního zneužívání – muži

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
Balasundaram et al. (2009)	Neuvedeno	78 dospělých (z toho 1 žena)	Analýza předsoudních zpráv pomocí deskriptivní statistiky	Bylo zjištěno, že třetina pachatelů byla v dětství vystavena nějaké formě týrání či zneužívání. Ve 40,9 % byl pachatel pod vlivem alkoholu a ve 23% pachatel v minulosti měl buď problémy s chováním, delikvencí či ubližoval zvířatům.
Blake et al. (2014)	Quantitative study	546 zneužitých dospívajících a 572 zneužitých dospělých žen	Dotazník	U dospívajících dívek byl nejčastěji pachatel strýc či nevlastní otec, u dospělých žen to byl partner ať už současný nebo bývalý. Útoky se v 80,5 % uskutečnily na veřejných prostranstvích.
Gerwinn et al. (2018)	Cross sectional study	342 dospělých mužů	Interview	U pedofilů a mužů, kteří zneužívali děti byl zjištěn větší výskyt psychiatrických komorbidit, sexuálních dysfunkcí a nepříznivých zážitků v dětství než u kontrolní skupiny. Pachatelé se lišili od „nepachatelů“ především ve věku, inteligenci, stupněm dosaženého vzdělání a zkušeností CSA, pedofilové a „nepedofilové“ se lišili v přidružených parafiliích a začátku a momentálního stavu sexuálního života.
Hassan et al. (2015)	Descriptive, correlational, retrospective study	95 dětí (věk 6-14 let) 53 pachatelů (věk 16-47 let)	Formulář pro sběr dat přímo od dítěte či od lékaře	80 % pachatelů se znalo s obětí, ale starší děti byly zneužívány cizím člověkem častěji než ty mladší. Z 96,8 % byli agresorem muži, 93,2 % dětí bylo zneužito jedním pachatelem.
Margari et al. (2015)	Neuvedeno	93 mužů (věk 14-20 let)	Formulář pro sběr dat a dotazník	Pachatelé odsouzení za sexuální zneužívání častěji žili pouze s jedním rodičem, nedařilo se jim ve škole, otec se o ně více zajímal a

				ochraňoval je a měli již pohlavní styk oproti těm, co byli odsouzeni za jiný přečin nesexuálního charakteru. Tito pachatelé měli častěji problém s autoritou, alkoholem a drogami.
Platt et al. (2018)	Cross-sectional descriptive and analytical study	447 dětí a dospívajících	Analýza informací z <i>Brazilian Case Registry Database</i>	Pachatelé CSA byli v 66,5 % známi svým obětem, v 68,6 % nebyli pod vlivem alkoholu a v 85,2 % byli jediným pachatelem. V 91,9 % se jednalo o muže.
Sea et al. (2016)	Kombinace kvantitativní a kvalitativní studie	111 případů sexuálního násilí	Analýza dat z policejních záznamů	Pachatelů byli rozděleni do 6 skupin podle jejich chování. 5 skupin mělo za oběť dospělého, 1 dítě nebo adolescenta (pedofilní pachatel v 19,6 %). 3 skupiny obětí napadaly přímo v místě bydliště, další 3 skupiny preferovaly útok na veřejném prostranství. 3 skupiny po znásilnění nespáchaly na oběti žádný další čin. 1 skupina měla podivné sexuální návyky, další měla sadistické sklony.
Wolak a Finkelhor (2013)	Neuvedeno	143 výhradně online predátorů, 139 „normálních“ pachatelů používající ale také internet	Kolekce dat od policejních agentur a následné interview s vyšetřovateli	V případě výhradních online predátorů byla menší pravděpodobnost, že mají nějakou kriminální historii a větší pravděpodobnost, že budou obětí zneužívat skrze internet. Formou byla nejčastěji nenásilná protiprávní sexuální aktivita proti mladistvému nebo také dětská pornografie nebo obtěžování nezletilého.

Tabulka 5. Formy sexuálního zneužívání u dětí

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
Allard-Dansereau a Haley (1997)	Case series	316 dětí	Case review	Adolescentní pachatelé prováděli nejčastěji (34,5 %) penetraci pomocí svých pohlavních orgánů, dále v 21,2 % penetraci pomocí rukou, ve 12,8 % hlazení, v 11,3 % orální praktiky a nejméně (1,6 %) bezkontaktní formu zneužívání.
Finkelhor (1994)	Review	Neuvedeno	Neuvedeno	Autor rozděluje formy CSA na kontaktní sexuální zneužívání (penetrační a nepenetrační forma) a na bezkontaktní formu sexuálního zneužívání. Uvádí, že penetrační forma byla nahlášena až v 50 % případů.
Chawki et al. (2015)	Review	Neuvedeno	Neuvedeno	Autor rozlišuje typy online sexuálního zneužívání na cybering, online grooming, vystavování online obscenitě
Rosmarin et al. (2018)	Neuvedeno	372 dospělých židovského vyznání (věk 18-83 let)	Interview	Bylo zjištěno, že až 31,3 % mužů bylo sexuálně zneužito a z toho až 6,3 % penetračně, až 45 % žen bylo zneužito a až 30 % penetračně. Data jsou víceméně shodná s těmi pro celé Spojené státy.

Tabulka 6. Online sexuální zneužívání dětí

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
Alexander (2016)	Qualitative, phenomenological study	25 učitelů a školních poradců	Dotazník	Největší roli při setkání adolescentů na internetu se sexuálními predátory hrál nedostatek rodičovské kontroly a touha adolescentů po navázání vztahu.
Baryshevts ev a McGlone (2018)	Neuvedeno	561 konverzací mezi predátory a dospělými vydávajícími se za děti	Analýza textu konverzací	Predátoři užívali v konverzaci více zájmena v druhé osobě (ty) než v první osobě (já) v porovnání s „dětmi“, což napovídá, že byli soustředěni více na svoji oběť než na sebe.
De Santisteban a Gámez-Guadix (2017)	Cross-sectional study	2731 adolescentů (věk 12-15 let)	Dotazník	15,6 % dívek a 9,3 % chlapců uvedlo, že již dostali sexuální nabídky a 8,2 % dívek a 7,4 % chlapců potvrdilo, že měli sociální interakci s dospělým. K tomuto docházelo nejpravděpodobněji v případech, kdy dítě bylo starší,

				zkusilo sexting, bylo obětí kyberšikany, v přátelích na sociální síti měli neznámé lidi nebo měli symptomy deprese.
Gámez-Guadix et al. (2018)	Cross-sectional study	2731 adolescentů (věk 12-15 let)	Dotazník	7,17 % adolescentů bylo v posledním roce vystaveno online groomingu. Predátoři si často snaží vytvořit s oběťmi vztah, kdy adolescent je přesvědčen, že tento vztah je pro něj to nejdůležitější a nejlepší, co se mu kdy stalo. Predátoři také používají různé taktiky, jako například uplácení dítěte, aby navodili sexuální interakce. Takovéto přesvědčovací taktiky byly zdokumentovány u 66 % adolescentů.
Chawki et al. (2015)	Review	Neuvedeno	Neuvedeno	Autor popisuje produkci, distribuci a konzumaci dětské pornografie, pojmy cybering, online grooming, age play, vystavování online obscenitě a také jak minimalizovat rizika.
Chiu et al. (2018)	Exploratory study	107 anonymizovaných chatových konverzací	Analýza konverzací	Predátoři, kteří vyhledávají schůzky s oběťmi, využívají takové taktiky, které jim umožňují získat důvěru obětí tak, aby se s nimi mohli osobně setkat, oproti predátorům, kteří se netouží setkat s dětmi.
Ly et al. (2016)	Literature review	Neuvedeno	Neuvedeno	Autoři rozdělují pachatele na 3 skupiny (ti, co výhradně využívají internet, ti, co páchají v reálném světě a kombinaci obou), dále popisují prevenci nevhodného sexuálního chování a taktéž léčbu.
Ly et al. (2018)	Literature review	Neuvedeno	Neuvedeno	Autoři charakterizují pachatele, jejich léčbu a prevenci přečinů související s dětskou pornografií.
Malesky (2007)	Kvalitativní studie	31 dospělých mužů s historií sexuálně motivovaných přečinů proti nezletilým	Dotazník	Pachatelé nejčastěji využívali chatovací místnosti k navázání kontaktu s obětí, přibližně polovina se snažila uskutečnit osobní schůzku s dítětem. Nejvíce reagovali na děti, které nějakým způsobem jakkoliv zmínily sex, také na ty, které jim připadaly submisivní a na ty, které ve svém uživatelském jméně odkazovaly na svůj věk. Polovina pachatelů pak svým oběťm zasílala CP, třetina se vydávala za dítě a téměř všichni pachatelé s dětmi

				udržovali sexuálně explicitní konverzaci.
Noll et al. (2009)	Cross-sectional study	173 adolescentních dívek (věk 14-17 let)	Dotazník a tvorba online avataru	40 % dívek zažilo online sexuálně orientované kontakty a 26 % se i setkalo s někým offline. Pokud byla dívka v minulosti zneužívaná a založila si provokativně vypadající avatar, tak tato skutečnost vedla k vystavení online sexuálnímu zneužívání, které mohlo vést k setkání offline.
Sklenarova et al. (2018)	Cross-sectional study	2238 adolescentů (věk 14-17 let)	Dotazník	Zhruba polovina dotazovaných uvedla, že zažila nějakou formu online sexuální aktivity, nejčastěji se svými vrstevníky. 23,2 % z nich uvedlo, že tyto interakce byly negativního rázu, negativní interakci s dospělým uvedlo 22,2 % adolescentů. Nejvíce takovéto zkušenosti ohlásily ženy, které pocházejí z neúplné rodiny, jsou jiné národnosti, mají vyšší vzdělání a jsou homo – či bisexuální.
Van Gijn-Grosvenor a Lamb (2016)	Kvantitativní a kvalitativní studie	101 usvědčených predátorů a 101 dobrovolníků vydávajících se za děti (věk 12-15 let)	Analýza konverzací	Predátoři cílící na chlapce byli starší než ti, co cílili na dívky, a také se častěji vydávali za mladší, než skutečně byli. S dívkami si tvořili vztah, byli méně sexuálně explicitní a k těmto tématům přistupovali nepřímě a opatrněji.
Wolak et al. (2008)	Neuvedeno	Neuvedeno	Neuvedeno	Nejvíce sexuálních zločinů, které byly iniciovány přes internet, páchají muži (ne vždy nutně pedofilové), kteří využívají zájmu adolescentů o sexualitu. Nejvíce v ohrožení jsou chlapci, kteří si nejsou jisti svojí sexuální orientací, děti s historií CSA a děti, které často chatují s neznámými lidmi.
Wolak a Finkelhor (2013)	Neuvedeno	143 výhradně online predátorů, 139 „normálních“ pachatelů používajících ale také internet	Kolekce dat od policejních agentur a následné interview s vyšetřovateli	V případě výhradních online predátorů byla menší pravděpodobnost, že mají nějakou kriminální historii a větší pravděpodobnost, že budou obět zneužívat skrze internet. Formou byla nejčastěji nenásilná sexuální aktivita proti mladistvému nebo také dětská pornografie nebo obtěžování nezletilého.

Tabulka 7. Místo sexuálního zneužívání dětí

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
Blake et al. (2014)	Quantitative, retrospective, descriptive study	546 dospívajících dívek (věk 10-20 let)	Dotazník	U dospívajících dívek bylo nejčastějším místem přepadení veřejné místo (78,6 %), například při dopravování se ze školy nebo práce.
Butun et al. (2017)	Neuvedeno	55 dětí (věk 5-17 let)	Analýza dat z forenzní medicíny a psychiatrie	Přepadení byla uskutečněna nejvíce uvnitř (52,7 %), dále pak na veřejném prostranství, při přepravě domů ze školy anebo ve škole.
Duarte et al. (2012)	Neuvedeno	2375 vysokoškolských studentů s historií CSA	Dotazník	Nejvíce přepadení se odehrálo uvnitř domu oběti či agresora. Dále se jednalo o domovy rodinných příslušníků či kamarádů, veřejné prostranství, školu, dopravní prostředky nebo také místo práce agresora.
Fattah a Kabir (2013)	Neuvedeno	713 dětí	Analýza dat získaných z databáze porušování lidských práv <i>BRAC</i>	Většina napadení se odehrála v místě bydliště agresora nebo v přilehlém okolí. Dále se jednalo o veřejná prostranství (zemědělské oblasti, cesty, sady, okolí vodních toků), domovy známých dítěte nebo agresora, školy, nemocnice nebo o opuštěné domy. Nejčastěji se tak dělo v době poledne a odpoledne.
Firestone et al. (2009)	Neuvedeno	35 dospělých	Analýza dat od <i>Royal Canadian Mounted Police</i>	Napadení oběti se odehrálo v nejvíce případech v domově agresora, dále pak v náboženském zařízení, domově oběti nebo ve škole.
Katz (2020)	Kvalitativní studie	30 dětí-obětí (věk 6-10 let) a 30 dětí-pachatelů (věk 6-12 let)	Interview	Všechny incidenty se odehrály na místech známým oběma – agresorovi i oběti. Jednalo se o školu, místo trávení volného času, ve školním autobuse nebo ve společném sousedství.
Küçüker (2008)	Neuvedeno	268 dětí a adolescentů	Analýza dat ze soudních složek	Nejvíce přepadení se odehrálo v domě oběti (36,9 %), dále v domově agresora nebo v autě.
Murray (2000)	Report	Neuvedeno	Neuvedeno	Mladší děti jsou často zneužívány v jejich domově, starší naopak mimo domov, ve škole. Pokud je obětí dívka, nejčastěji se útok odehrává u ní doma a agresor je někdo z rodiny, v případě chlapce

				bývá agresorem neznámý člověk a útok se uskuteční mimo domov.
Platt et al. (2018)	Cross-sectional, descriptive and analytical study	477 dětí a dospívajících	Analýza informací z <i>Brazilian Case Registry Database</i>	Nejčastějším místem napadení bylo bydliště oběti nebo agresora (81,6 %).
Sdupe Moreno (2013)	Retrospective study	224 obětí (věk 2-80 let)	Analýza dat z databáze o forenzních lékařských vyšetřeních	U 67,7 % dětí se útok odehrál v domově oběti či agresora a u adolescentů v 48,6 %. Mimo domov se pak jednalo u 32,3 % dětí a 51,4 % adolescentů.

Tabulka 8. Místo sexuálního zneužívání dospělých

Autor	Typ studie	Soubor	Nástroj ke sběru dat	Hlavní výsledky
Ball a Fowler (2008)	Cohort study with control group	1061 obětí	Statistická analýza	Místo přepadení starších 55 a 60 let bylo v místě bydliště ať už oběti, či pachatele či někoho jiného. V případě, kdy mezi obětí a pachatelem byl věkový rozdíl nejméně 30 let (pachatel byl mladší), přepadení proběhlo většinou na veřejném prostranství. Přepadení se ve většině nestala za tmy, jak by se dalo očekávat.
Blake et al. (2014)	Quantitative, retrospective, descriptive study	572 dospělých žen (minimální věk 20 let)	Dotazník	Ve většině případů (82,8 %) se přepadení stalo na veřejném místě, například při dojíždění do školy či do práce, při volnočasové aktivitě nebo na pracovišti.
King a Woollett (1997)	Neuvedeno	115 dospělých mužů ve věku 17-51 let	Dotazník	Většina mužů uvedla, že se přepadení uskutečnilo v místě jejich bydliště nebo agresora. Dalšími místy přepadení bylo veřejné prostranství, škola, vězení, auto nebo pracoviště.
Lee et al. (2019)	Retrospective study	39 dospělých starších 70 let	Analýza forenzních případů	Většina případů se stala uvnitř (87,2 %) – v bydlišti oběti nebo v nemocnici nebo v domově pro seniory. Ve zbytku případů buď bylo místo neznámé, nebo se jednalo o veřejné prostranství.
Warren et al. (1999)	Neuvedeno	565 případů znásilnění	Analýza dat z policejních složek	Více jak polovina znásilnění byla spáchána uvnitř (61 %).

3 POKROČILÉ LITERÁRNÍ REVIEW

3.1 FORMY SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ

Finkelhor ve svém review (1994) rozděluje sexuální zneužívání dětí na dvě formy – *kontaktní* a *bezdotykové*. Aktivity související s péčí o dítě a jeho hygienu se z definice CSA vylučují. *Kontaktní formu* definuje jako dotýkání se genitálií nebo řitního otvoru dítěte anebo v případě dospívajících dívek jejich poprsí a také když se dítě dotýká těchto částí těla pachatele. Kontaktní forma se dále dělí na penetrační a nepenetrační aktivity. *Penetrační aktivitou* se rozumí zavádění penisu, prstů nebo předmětů buď do vaginy, řitního otvoru či úst. *Nepenetrační aktivitou* se rozumí hlazení a dotýkání se intimních částí těla anebo nevhodné polibky. *Bezdotykovou formu* definuje jako exhibicionismus, voyerismus, tvorbu dětské pornografie a verbální obtěžování se sexuálním podtextem. Finkelhor dále uvádí, že k penetraci nebo orálnímu sexu dochází přibližně v 20-25 % případů zneužívání a u oficiálně nahlášeného zneužívání se jedná o přibližně 50 %.

Allard-Dansereau a Haley (1997) zjistili ve své studii, že 26,3 % případů zneužívání dětí bylo napadení jednorázové, v 20,2 % se sestávalo z několika napadení v průběhu maximálně tří měsíců a dále v 53,5 % se sestávalo z mnoha napadení za období delší než tři měsíce. Detaily týkající se způsobu sexuálního zneužití byly autorům dostupné pouze u 81,4 % případů. Kontaktní zneužívání bylo popsáno jak v rámci penetračních, tak nepenetračních aktivit. K pokusu o penetraci došlo v 21,2 % případů, k pokusu o nepenetrační kontaktní formu (průnik prstů pachatele do vaginy či řitního otvoru) došlo v 34,5 %, k orálnímu sexu došlo v 11,3 %, k hlazení v 12,8 % a k bezdotykové formě došlo pouze v 1,6 % případů. Děti starší šesti let hlásily více nepenetrační kontaktní formu zneužívání, zato děti ve věkovém rozmezí od tří do šesti let ohlašovaly častěji pokus o penetrační kontaktní formu zneužívání pomocí prstů pachatele. U dětí mladších tří let (51,2 %) se bohužel nepodařilo dostatečně zjistit informace o průběhu napadení, protože nebyly schopny přesně vypovědět, co jim pachatel udělal.

Rosmarin a kolektiv (2018) se ve své studii zabývali lidmi s židovským vyznáním na území Spojených států amerických a zdali tito lidé v dětství zažili CSA. Z celkového množství participantů 18,2-31,3 % mužů uvedlo, že zažili CSA, a těmito muži bylo v 0-6,3 % hlášeno, že se jednalo o penetraci. U žen jsou čísla znatelně vyšší. 21,4-45,0 % uvedlo, že v minulosti zažily CSA a 7,1-30,0 % žen uvedlo, že zneužívání zahrnovalo penetraci.

Chawki a kolektiv (2015) uvádí pojmy *cybering*, *online grooming* a *vystavování dítěte pornografii*. Pod pojmem *cybering* se rozumí online chování sexuálního typu, kdy se pachatel účastní konverzace s dítětem, kdy si vyměňují sexuálně laděné zprávy, fotky nebo videa, často zatímco pachatel masturbuje. Své oběti kontaktují v chatovacích místnostech nebo v online hrách. *Online grooming* je takové chování, kdy si pachatel vytváří vztah s dítětem za účelem, aby se s dítětem mohl osobně setkat a aby zůstal neodhalen okolím dítěte. Při setkání nutně nemusí dojít k sexuálně motivovanému trestnému činu. Pachatel volí různé techniky, například se zajímá o dítě takovým způsobem, že se dítě cítí jedinečně, chová se k němu jako k dospělému, což většinou dítě běžně nezažívá, nebo také postupně v konverzaci přivádí téma týkající se sexuality. Při *vystavování dítěte pornografii* cílí pachatel na to, aby dítě vzrušil nebo překonal jeho bariéry týkající se sexuality. V případě, že dítě vystavuje dětské pornografii (dále jako CP – child pornography), snaží se o to, aby dítěti vyjádřil pomocí těchto fotek či videí svoje touhy. Dítě díky CP ale i díky běžné pornografii může nabýt dojmu, že sexuální kontakty v jakékoliv formě mezi dospělým a dítětem jsou naprosto v pořádku. V CP dítě bývá zachyceno s úsměvem nebo smějící se, což v dítěti budí dojem, že je toto jednání v pořádku a že se při tom bude bavit. Takto ale může CP působit nejen na děti, ale i na některé dospělé.

3.2 CHARAKTERISTIKY PACHATELŮ

Navzdory vžitě předstávě, že pachateli sexuálního násilí jsou především muži, se v mnoha studiích ukazuje, že pachatelem mohou být i ženy. Ať agresor spadá do kategorie muž nebo do kategorie žena, ve většině případů je spojují společné charakteristiky.

Většina agresorů páchá samostatně. Borges Platt a kolektiv (2018) uvádí, že v 85,2 % byl muž jediným pachatelem, Hassan a kolektiv (2015) uvádí, že v 96,8 % byl pachatelem muž a 93,2 % oběti napadl pouze jeden útočník. Není ale ani výjimkou, že útočníkem bývá žena. Podle McLeoda (2015) bylo zjištěno analýzou případů, že v 20 % případů jediným agresorem byly ženy a pokud spolupracovaly s dalším agresorem, tak počet narůstal až na 42 %. Solis a Benedek (2012) toto potvrzují ve své studii, často se opravdu stává, že komplicem muže je žena a obětí se jim stane především dívka, která bývá jejich společným dítětem. Uvádějí, že je to i z důvodu, že zneužívající muž bývá ženiným partnerem nebo manželem a má preferenci ženského pohlaví.

Velkou roli u pachatelů hraje jejich dětství a jejich rodinné zázemí. Dle Solise a Benedeka (2012) fakt, že žena-pachatelka byla v dětství fyzicky týraná či zneužívaná, zvyšuje

pravděpodobnost, že se u ní v dospělosti rozvine deviantní sexuální chování. Toto také potvrzuje McLeod (2015), který zjistil, že tyto ženy mají dvakrát větší pravděpodobnost, že budou pachatelkami CSA, Oliver a Holmes (2015) zjistili, že 80 % pachatelek na sobě zažilo v minulosti sexuální násilí a 60 % bylo psychicky či fyzicky týráno. Balasundaram a kolektiv (2009) svým výzkumem provedeným především na mužských pachatelích také potvrzují, že zhruba třetina pachatelů byla vystavena ve svém dětství zneužívání či týrání a Gerwinn s kolektivem (2018) zjistili ve svém výzkumu na vzorku pachatelů mužského pohlaví, ať se jednalo přímo o muže s diagnostikovanou pedofilií nebo bez, že oproti kontrolní skupině více zažívali v dětství různé formy týrání.

Co se týče rodinného zázemí, Oliver a Holmes (2015) ve své práci zaměřené na adolescentní pachatelky zjistili, že rodiny těchto dívek jsou často chaotické a dysfunkční, rodiče neudržují dostatečný dohled nad svými dětmi, často jsou jejich děti svědkem násilí mezi rodiči, kteří také bývají pod vlivem alkoholu nebo jiných drog. Margari s kolektivem (2015) ve své studii zaměřené na muže-pachatele potvrzují, že pachatelé, co byli odsouzeni za CSA, měli také nelehké dětství. Často žili pouze s jedním rodičem, ve škole se jim příliš nedařilo a zahájení sexuálního života u nich bylo dříve než v porovnání s pachateli nesexuálních činů.

Jak je známo, oběti se nejčastěji stává někdo z okolí agresora. Dle Blakea a kolektivu (2014) u dospívajících dívek je nejčastěji pachatelem nevlastní otec nebo strýc (ve 41,7 % případů), u dospělých žen pak nejčastěji jejich partner, ať se jedná o současného či bývalého (86,8 % případů). Platt s kolektivem (2018) ve své studii uvádí, že v 65,5 % případů byl pachatel oběti známý, Hassan s kolektivem (2015) pak uvádí číslo poněkud vyšší – 80 %. Ve studii Blakea a kolektivu (2014) autoři uvádějí, že se v 80,5 % případů zneužívání odehrávalo na veřejných místech. V případě žen-pachatelek obětí bývají častěji dívky než chlapci, což potvrzuje studie McLeoda z roku 2015, kde uvádí, že 68 % obětí byly dívky. V 77,8 % případů, ať se jednalo o dívky či chlapce jako oběti, byla pachatelka matkou dítěte. Tsopelas a kolektiv (2011) potvrzují, že pachatelky často bývají členem rodiny oběti či známými.

Ve studii z roku 2016 (Sea et al.) autoři rozdělili pachatele mužského pohlaví na šest skupin. První skupina obsahovala pachatele, kteří se vloupali do domu své oběti, při napadení používali zbraň, nejčastěji nůž, a po znásilnění oběť okradli a opustili místo činu, aniž by se snažili po sobě zničit stopy či dále nějak vyhrožovali své oběti. Druhá skupina obsahovala agresory, kteří cílili buď pouze na jednu či dvě oběti a útok, který byl proveden nejčastěji v denních hodinách mezi šestou hodinou ranní a půlnocí, konali sami nebo s komplicem. Obětí byly nejčastěji ženy, které žily v menších bytech samy. V průběhu napadení se pachatelé maskovali, používali zbraň

a následně oběť také okradli. Třetí skupina pachatelů nejčastěji útočila narozdíl od předešlé skupiny v nočních hodinách mezi půlnocí a šestou hodinou ranní, kontrolu nad obětí udržovala pomocí zbraně, ale agresivnějším způsobem a k útoku měla sexuální komentáře. Čtvrtá skupina zahrnovala pachatele, kteří byli motivováni pouze ke znásilnění a oběti již poté neokrádali. Nemaskovali si obličej a ani při útoku v domě oběti nebyla přítomna zbraň, ale zato používali k udržení kontroly nad obětí fyzické násilí. Do páté skupiny byli zařazeni pachatelé, kteří oběť napadali mimo její domov, také si nemaskovali obličej, nepoužívali zbraně a místo činu opouštěli, aniž by oběť okradli. V poslední šesté skupině byli pachatelé, kteří cílili na nezletilé osoby (věk pod 18 let) mimo jejich domov v denních hodinách mezi šestou ranní a půlnocí. Svě oběti se snažili nějakým způsobem nalákat, nemaskovali se a nepoužívali zbraně, násilně se chovali vůči oběti a poté zmizeli z místa činu bez provedení loupeže. Pachatelé ve všech skupinách prokazovali introvertní osobnost, často byli nezaměstnaní nebo vykonávali jednoduchá manuální zaměstnání, žili v domácnosti buď s manželkou, přítelkyní nebo s rodiči.

Zajímavé je také srovnání pachatelů využívajících online prostředí pro seznamování se se svými oběťmi. Wolak a Finkelhor (2013) porovnávali dvě skupiny mužů – ty, co se seznamují se svými oběťmi na internetu, a ty, co se se svou obětí znají osobně (členové rodiny nebo známí), ale komunikují s ní po internetu. Zhruba polovina pachatelů v obou skupinách byla mladší 25 let, nezaměstnaná. Většina nebyla sezdána a ani nežila s partnerem. Komunikace s obětí většinou trvala měsíc a déle. Pachatelé po obětech vyžadovali sexuální interakce, například masturbaci v průběhu online konverzace, nebo také posílali či si nechávali posílat sexuálně laděné fotky. U 15 % pachatelů v době zadržení byla nalezena dětská pornografie. Pachatelé, kteří se se svojí obětí seznámili online, častěji byli součástí etnické či rasové menšiny, většina s oběťmi komunikovala přes internet a také přes mobilní telefon. Častěji se svými oběťmi manipulovali tak, že se vydávali za nezletilé. Druhá skupina pachatelů často žila v domácnosti s dětmi, měli problémy s drogami a alkoholem, v minulosti byli zadrženi za trestné činy bez sexuálního kontextu, polovina pachatelů této skupiny s oběťmi komunikovala spíše pouze skrze mobilní telefon.

Často se ve studiích autoři zmiňují i o psychopatologii a zneužívání návykových látek. Oliver a Holmes (2015) ve své práci uvádějí, že více jak 40 % dívek mělo diagnostikovanu depresi, posttraumatickou stresovou poruchu (dále jako PTSD – Posttraumatic stress disorder), nebo se u nich objevují sebevražedné myšlenky. Solis a Benedek (2012) zmiňují, že důvodem, proč ženy zneužívají mladší oběti, může být i přítomnost nějaké formy psychopatologie, a také uvádějí, že více jak polovina žen užívala návykové látky. Co se týče pachatelů mužského

pohlaví, tak Balasundaram a kolektiv (2009) zjistili, že 23 % pachatelů již mělo problém s chováním, delikvencí a ubližovali také zvířatům, 40,9 % pachatelů bylo při činu pod vlivem alkoholu. Platt a kolektiv (2018) uvádějí podobná, ač o trochu nižší čísla týkající se pachatelů, kteří byli pod vlivem alkoholu – jednalo se o 31,4 %. Gerwinn a kolektiv (2018) zjistili, že oproti kontrolní skupině v jejich studii byl větší výskyt psychiatrických komorbidit a sexuálních dysfunkcí u pachatelů. Margari a kolektiv (2015) také objevili souvislost sexuálního zneužívání s problematickým chováním (problémy s autoritou) a užíváním návykových látek.

3.3 SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ ONLINE

V současné době, kdy je internet stále častěji využíván celou moderní společností, je na vzestupu i relativně nová forma sexuálního zneužívání dětí, a to online sexuální zneužívání. Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.1, Chawki a kolektiv (2015) popsali formy online zneužívání a rozdělili je na *cybering*, *online grooming* a *vystavování dítěte pornografii*. V kapitole 3.2 je popsána práce Wolaka a Finkelhora (2013) zabývající se srovnáním pachatelů využívající online prostředí a těch, co se s obětí znají osobně, ale komunikují s ní po internetu. Tato práce úzce souvisí s online sexuálním zneužíváním.

Dle Wolaka a kolektivu (2008) nejvíce online sexuálního zneužívání iniciují muži. Pachatelé často využívají určitých praktik, jak s dítětem navázat a udržet kontakt a získat od něj co chtějí. Gámez-Guadix a kolektiv (2018) zdokumentovali takovéto praktiky u 66 % adolescentů, co se setkali s online sexuálním zneužíváním (7,17 % z celkového počtu respondentů). Mladiství se cítili polichoceni, že se o ně pachatel zajímá a to je také velmi těšilo, ale stávalo se i to, že pachatel svoji oběť přesvědčoval a uplácel za účelem vyzískání sexuálního obsahu. Pokud pachatel dítě neuplácel, tak se také vydával za mladšího, než ve skutečnosti byl, ideálně za vrstevníka oběti, takže reakce na jeho žádosti ze strany oběti byly pozitivnější. Díky těmto praktikám si oběť vytváří blízký vztah k pachateli a nemusí být ani třeba, aby svoji oběť žádal o sexuální obsah, protože to oběť udělá sama od sebe. V rámci konverzací Baryshevtsev a McGlone (2018) zkoumali používání zájmen pachatelem. Používali více zájmen v druhé osobě (ty), což autoři vysvětlují tím, že jejich zájem je soustředěn více na oběť a na to ji zmanipulovat. Ve studii provedené v roce 2018 (Chiu et al.) autoři porovnávali konverzace dvou typů pachatelů – ti, kteří se s obětí hodlali setkat a ti, kteří měli pouze fantazie o svých obětech, ale netoužili se s nimi setkat. Zjistili, že pachatelé, co se chtěli s obětí setkat, takovéto taktiky používali narozdíl od druhého typu pachatelů. Malesky (2007) ve své studii uvádí, že

pachatelé nejčastěji využívali ke kontaktování a konverzaci s oběťmi chatovací místnosti (v 81 %), cílili na ty děti, co v konverzaci nějak zmínily sexuální téma, ve své chatovací přezdívce měly uvedený věk nebo jim připadaly submisivní. 56 % pachatelů se pokusilo s dítětem i sejit. Při konverzaci 52 % pachatelů posílalo dětem CP, 29 % pachatelů se vydávalo za děti a téměř všichni (97 %) udržovali sexuální konverzaci s dítětem.

Ly a kolektiv (2018) kategorizovali ve svém literárním review online pachatele do tří skupin – ti, co si prohlíželi a distribuovali CP, ti, co komunikovali po internetu s dětmi za účelem se s nimi sejít a ti, co dělali obojí zmíněné. Zjistili, že v rámci dopadení těchto pachatelů bylo 46 % těch, co byli obviněni pouze z držení CP, 6 % sdíleli či vytvářeli CP a 46 % z nich se snažilo nebo dokonce uspělo v online sexuálním zneužívání. Tomuto literárnímu review předcházela práce od Ly a kolektivu (2016), která byla v tomto ve výsledcích shodná.

Zajímavé je také to, jak pachatelé přistupovali k obětem, které byly dívky či chlapci. Van Gijn-Grosvenor a Lamb (2016) zjistili, že ti, co zneužívali chlapce, byli starší a častěji se vydávali za mladší než ti, co se zajímali o děvčata. Zato druhá skupina cílící na dívky si s nimi více snažila vybudovat vztah a k sexuálnímu tématu přistupovala opatrněji a využívala více obdobných taktik.

Podle Wolaka a kolektivu (2008) jsou nejvíce v ohrožení chlapci nejistí ve své sexuální orientaci, děti s historií CSA a děti, které tráví poměrně hodně času na internetu, přičemž si dopisují s neznámými lidmi. Sklenarova a kolektiv ve své studii z roku 2018 uvádějí, že zhruba polovina dotazovaných adolescentů již zažila nějakou sexuální aktivitu po internetu, a to nejčastěji se svými vrstevníky. 22,2 % uvedlo, že měli zkušenost s takovouto aktivitou na internetu i s dospělou osobou, z čehož 10,4 % tuto zkušenost pokládalo za negativní. Nejčastěji tak vypovídaly dívky, které pocházely z neúplné rodiny, s vyšším vzděláním, odlišné národnosti nebo s homosexuální či bisexuální orientací. Noll a kolektiv (2009) se ve své studii zaměřili na adolescentní dívky. 40 % z nich uvedlo, že již zažily online formu sexuálních kontaktů a 26 % z nich se s dotyčným i setkala. Autoři zkoumali dále to, jak se dívky na internetu prezentovaly pomocí virtuálních avatarů. Zjistili, že ty, které zažily CSA, své avatary vytvářely s více provokativním vzhledem než ty, co zneužívané v minulosti nebyly. Tato volba vzhledu avataru mohla vést k tomu, že se dívky více vystavují online sexuálnímu zneužívání, což mohlo vést i k osobnímu setkání s pachatelem.

De Santisteban a Gámez-Guadix (2017) prováděli výzkum s adolescenty ohledně rizikových faktorů pro online sexuální zneužívání. Uvádějí, že 15,6 % dívek a 9,3 % chlapců

dostalo sexuální nabídky a 8,2 % dívek a 7,4 % chlapců potvrdilo, že měli sociální interakci s dospělým. Mezi rizikové faktory patřil vyšší věk dítěte, zkušenost se sextingem a kyberšikanou v roli oběti, projevovala se u nich deprese a také to, že si do přátel na sociálních sítích přidávali osoby, které neznali. V případě dívek bylo rizikovým faktorem pro sexuální obtěžování využívání video chatu.

V rámci prevence a léčby pachatelů je nejučinnější kognitivní behaviorální terapie a mohla by být ještě efektivnější, kdyby se kombinovala s medikací, která by snižovala potřebu sexuální aktivity a pachatel/pacient by se tak mohl více soustředit na budování nezávadných vztahů s dospělými osobami (Ly et al., 2018). Alexander (2016) uvádí, že faktory jako nedostatek rodičovské kontroly, využívání chatovacích místností a touha po navázání vztahu hrály největší roli pro setkání adolescentů s online sexuálními pachateli. Největší význam v prevenci má povědomost rodičů o tom, co jejich potomek na internetu dělá.

3.4 MÍSTO SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ

Ať je obětí dítě či dospělý člověk, vždy se někde nachází místo, kde je tato osoba pachatelem přepadena. Jsou ale nějaká konkrétní specifika?

V pracích zaměřených na oběti sexuálního zneužívání jakožto dětí nejčastěji místem zneužívání byl domov dítěte či agresora (Duarte et al., 2012; Fattah a Kabir, 2013; Firestone et al., 2009; Küçükler, 2008; Platt et al., 2018). V některých pracích se ale objevovala rozdílnost mezi napadením dítěte a adolescenta. Murray (2000) uvádí, že mladší děti byly nejčastěji zneužity v jejich vlastním domově, zato starší děti mimo domov, nejčastěji se v tomto případě jednalo o školu. Toto potvrzuje i Sudupe Moreno (2013) ve své retrospektivní studii, kdy bylo zjištěno, že 67,7 % dětí bylo zneužito ve svém či pachatelově domově, u adolescentů toto číslo bylo podstatně menší – 48,6 %. Zato přibližně polovina adolescentů (51,4 %) se obětí stala mimo domov, přičemž v případě mladších dětí se jednalo o 32,3 %. Na toto zjištění navazuje i Blake a kolektiv (2014) se svou studií zaměřenou na dospívající dívky. 78,6 % z dotazovaných dívek uvedlo, že byly zneužity mimo domov, například při přepravě do školy či do práce. Butun a kolektiv (2017) ve své práci uvádějí, že nejvíce přepadení se odehrálo nikoliv ve venkovních prostorech, ale spíše buď ve škole nebo když se dítě přepravovalo ze školy. Murray (2000) dále uvádí, že na místo sexuálního zneužití má vliv také pohlaví oběti. Pokud je obětí dívka, s největší pravděpodobností pachatelem bude někdo z rodiny, tudíž se zneužití odehraje

v domově dívky. Pokud se ale obětí stane chlapec, nejčastěji pachatelem bývá někdo dítěti naprosto neznámý, a tedy je pravděpodobnější, že nebude zneužit doma.

V případě studie zabývající se sexuálním zneužíváním v oblasti rurální Bangladéši (Fattah a Kabir, 2013) se nejčastěji napadení odehrávalo také v domově oběti či agresora, ale v rámci venkovních prostor se jednalo také o zemědělské oblasti, různé cesty, sady a okolí vodních toků, což odpovídá typu oblasti, na kterou byla práce zaměřena. Bylo také zjištěno, že napadení se odehrávala v denních hodinách – v době poledne a odpoledne.

Firestone a kolektiv (2009) provedli ve své práci analýzu případů, kdy pachatelem sexuálního zneužívání dětí byl duchovní. Nejčastěji se zneužívání odehrávalo v místě bydliště pachatele, dále pak na církevní půdě, ale i v místě bydliště oběti. V případě, že pachatelem nebyl dospělý člověk, ale vrstevník dítěte, zneužití dítěte se odehrávalo tam, kde to jak oběť, tak pachatel znali. Jednalo se o školu, školní autobus, sousedství, ve kterém žili nebo také v místě, kde vykonávali mimoškolní aktivity.

Sexuální zneužívání dospělých osob se nacházelo především ve vnitřních prostorech. Ball a Fowler (2008) uvádějí ve své studii, že přepadení osob ve věku 55 až 60 let se odehrávalo v místě bydliště oběti, pachatele či jiné osoby. Práce od autorů King a Woollett (1997), která se zabývala sexuálním zneužíváním dospělých mužů, toto potvrzuje, Lee a kolektiv (2019) zkoumali případy sexuálního napadení dospělých žen starších 70 let, kdy zjistili, že 87,2 % napadení se uskutečnilo ve vnitřních prostorech. Jednalo se o domov oběti, nemocnici či pečovatelský dům. Ve zbylých případech se jednalo o venkovní prostranství anebo se místo bohužel autorům nepodařilo zjistit. Warren a kolektiv (1999) ve své analýze případů znásilnění potvrzují, že častějším místem činu jsou vnitřní prostory (56-78 % případů).

Blake a kolektiv (2014) ve své studii zaměřené na dospělé ženy starší 20 let uvádějí, že většina sexuálních útoků se odehrála na veřejném prostranství (82,8 %) v době, kdy ženy dojížděly do školy či do práce, na pracovišti nebo při volnočasové aktivitě. Ball a Fowler (2008) zjistili, že pokud byl velký věkový rozdíl mezi obětí a pachatelem (oběť o 30 a více let starší než pachatel), tak se přepadení odehrávalo více na veřejnosti (v 80 %). King a Woollett (1997) uváděli při napadení mimo domov oběti či agresora místa jako jsou školy, vězení, pracoviště či veřejné prostranství.

3.5 NÁSLEDKY SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ PRO OBĚTI

Adams a kolektiv (2018) se ve své průřezové studii zaměřili na adolescenty a mladší dospělá do věku 24 let, kdy zjistili, že sexuální zneužívání jak v dětství, tak i v období adolescence je spojeno se všemi formami psychopatologie a PTSD. Zneužívání v době adolescence u žen, narozdíl od mužů, předpovídalo výskyt úzkosti a dlouhodobé zneužívání u žen, nikoliv u mužů, předpovídalo výskyt PTSD, zatímco větší závažnost zneužívání překvapivě předpovídalo mužům méně symptomů PTSD. Guerra a kolektiv (2018) uvádí ve své studii zaměřené na dospívající dívky, že na závažnost symptomů PTSD měl vliv vztah k pachateli a také následná pomoc rodiny. Čím silnější měla oběť vztah k pachateli, tím méně závažnými symptomy trpěla a také tyto symptomy byly zmírněny pomocí od rodiny. Yüce a kolektiv (2015) ve své práci, kdy prováděli interview s dětmi a adolescenty do 18 let, zjistili, že nejenomže délka trvání zneužívání, ale také výskyt incestu a přidružené fyzické týrání mají velký vliv na výskyt onemocnění psychického rázu, která se běžně vyskytují jako následek sexuálního zneužívání. Dokonce i u dětských obětí online sexuálního zneužívání bylo zjištěno, že u nich byl větší výskyt psychopatologií, depresí či PTSD (Say et al., 2015).

Co se týče dětí, co byly zneužívány a pocházejí z určitých rodinných a socioekonomických poměrů, tak tyto děti mají vyšší pravděpodobnost, že se u nich v budoucnu rozvine abúzus alkoholu či drog, ostatní děti je začnou šikanovat a je také u nich pravděpodobnější, že nebudou pokračovat ve studiu a začnou pracovat dříve než jejich vrstevníci, budou mít méně přátel, častěji trpět pocitem osamělosti a také nespavostí. Nad těmito dětmi jejich rodiče také často nedejří dozor nebo dozor není v takové míře, jako u jiných a často nežijí s matkou (Fontes et al., 2017).

Zajímavou studii provedli Noll a kolektiv (2017). Zaměřovali se na dívky ve věkovém rozmezí 6-16 let, které zažily CSA. Výsledkem studie bylo, že u obětí CSA nastává puberta dříve – prsa začala růst zhruba o 8 měsíců dříve a pubické ochlupení zhruba o 12 měsíců dříve. Toto zjištění předpovídá budoucí psychické problémy, problematickou menstruaci, poruchy plodnosti a dost možná i rakovinu reprodukčních orgánů, což se připisuje delšímu vystavení pohlavním hormonům oproti dívkám, kterým puberta začala později (dívky bez historie CSA).

Bhandari a kolektiv (2011) ve své studii s dospělými participanty zjistili, že CSA nemá až takový velký vliv na psychické problémy a pozdější zdravé sexuální vztahy a celkově na přístup k sexu a sobě sama, jako rodina a rodinné prostředí, ve které oběť vyrůstala. Cantón-Cortés a kolektiv (2016) uvádějí, že vlivy na pozdější následky mohou být různé. Jde například o

intenzitu a existenci vztahu s pachatelem, délku trvání zneužívání a také jestli se oběť někomu se zneužíváním svěří, což má vliv na emoční jistotu a úzkost. Niehaus a kolektiv (2010) se dotazovali dospělých žen a zjistili, že CSA ovlivnil pohled na samu sebe, kdy se tyto ženy vnímaly více otevřenými, ale i více nezodpovědnými a imorálními vůči sexualitě, za kterou se ale moc nestyděly. Oproti ženám bez historie CSA ani neměly příliš romantické představy o sexu. Meyer a kolektiv (2017) zkoumali jak ženy, tak i muže, kteří byli v dětství sexuálně zneužívání, a následky CSA, které jim přetrvaly až do dospělosti. Obě pohlaví vykazovala úzkostné poruchy vůči romantickým vztahům a sexuálně kompulzivní chování, které se u mužů objevovalo častěji než u žen bez ohledu na to, zda byli zneužívání či ne. Pokud ovšem zneužívání byli, míra výskytu se zvyšovala.

V další studii (Lueger-Schuster et al., 2014) autoři zkoumali vliv zneužívání dětí (mimo jiné i CSA) a současné duševní zdraví dospělých jedinců zneužívaných v rámci australské katolické církve. 68,8 % účastníků studie zažilo sexuální zneužívání, u 48,6 % participantů se vyskytly symptomy PTSD, u 84,9 % byl zjištěn alespoň jeden symptom odpovídající psychopatologii (nejčastěji obsesivně-kompulzivní porucha, paranoia, interpersonální senzitivita). Participantů se symptomy PTSD častěji zažívali kontaktní formu zneužívání.

Labadie a kolektiv (2018) ve své studii rozdělili oběti do dvou skupin. První skupina, která obsahovala 65,7 % z celkového počtu participantů, trpěla zvýšenou úzkostí z navazování vztahů, průměrným vyhýbáním se vztahům a poměrně malému sklonu k vyhýbání se sexuálnímu kontaktu a sexuálně kompulzivnímu chování. U druhé skupiny s 34,3 % participantů bylo zjištěno, že vykazovali mnohem vyšší hodnoty u všech zmíněných následků, k čemuž je navíc rodina více zanedbávala, byli svědky násilí mezi rodiči a pachatelem byl častěji někdo mimo okruh rodinných příslušníků. Bellevile a kolektiv (2019) zkoumali, zdali má sexuální násilí vliv na poruchy spánku u obětí s PTSD. Více než polovina participantů (63,6 %) zažila CSA (věk v době neuzítí <18 let). Výsledkem bylo, že pokud ke zneužití došlo do 18 let věku, oběť zažívala více úzkosti související s nočními můrami, a kolik pachatelů se účastnilo má vliv na poruchy spánku. Pokud se zneužívání účastnilo více pachatelů, zvyšovala se četnost nočních můr, pokud zneužívání bylo opakované, oběť trpěla zhoršenou kvalitou spánku a vztah mezi obětí a pachatelem ovlivňoval závažnost symptomů PTSD, tak jako bylo popsáno v jedné ze studií výše (Guerra et al., 2018).

Co se týče reviktimizace související se sexuálním zneužíváním, toto téma bylo součástí dvou studií. V první (Mokma et al., 2016) bylo zjištěno, že CSA slouží jako prediktor k reviktimizaci, kdy žena bude znovu napadena i v dospělosti. Reviktimizaci utrpělo 23,7 %

žen. K tomuto přispívalo i to, že oběť trpěla zvýšenou měrou sebeobviňováním. Ve druhé studii (Haas et al., 2012) bylo zjištěno, že 50 % žen a 30 % mužů s historií CSA bylo později v dospělosti sexuálně napadeno znovu. 7 % žen po znásilnění otěhotnělo.

4 DISKUZE A SOUHRN

Výsledky studií jednotlivých autorů k dílčím tématům byly víceméně shodné a konzistentní, a pokud se vyskytovaly různé odchylky v naměřených hodnotách, jako například mírně rozlišným procentuálním zastoupením, mohlo to být způsobeno rozdílným výběrem souboru respondentů, ať se již jednalo o respondenty z rozdílných socioekonomických poměrů nebo z rozdílných geografických oblastí nebo také rozdílnou metodikou použitou při výzkumu.

Jako nejúčinnější prevencí u dětských obětí sexuálního zneužívání online se zdá rodičovský dozor a kontrola nad tím, jak dítě tráví svůj volný čas na internetu a s kým se tam stýká a komunikuje (Alexander, 2016; Fontes et al., 2017). Důležitá je také osvěta rodičů o tomto tématu, což by bylo vhodné téma pro další studii, která by mohla zkoumat, kolik rodičů si je vědomo rizik a nebezpečí internetu a co dělají pro ochranu a bezpečí svých potomků, nebo také studie týkající se toho, jakým způsobem tyto informace nejlépe rodičům předat. Překvapivým zjištěním dále bylo, že psychické následky byly mírnější pro osoby, které byly zneužity pachatelem, se kterým měly silný emocionální vztah (Guerra et al. ,2018; Cantón-Cortés et al., 2016). Dalo by se předpokládat, že psychický dopad by mohl být velký právě z důvodu silného vztahu a případného zrazení důvěry oběti v tento vztah, ale pravděpodobně pachatel by takovýto vztah mohl budovat záměrně s cílem postoupit na další (sexuální) úroveň. Dalším překvapivým výsledkem rešerše bylo to, že se častěji obětí ženy stávají její vlastní děti, než tak je u mužských pachatelů. K tomuto zjištění by bylo vhodné získat více informací pomocí dalšího výzkumu.

Formy sexuálního zneužívání jsou sexuální aktivity kontaktní, kdy dochází k fyzickému kontaktu mezi obětí a pachatelem, a bezdotykové, které zahrnují exhibicionismus, voyerismus, dětskou pornografii a sexuálně laděné verbální obtěžování. Kontaktní se dále dělí na penetrační (průnik penisu, prstů či jiných objektů do tělních otvorů oběti) a nepenetrační aktivity. Ke kontaktnímu zneužívání dochází přibližně ve čtvrtině případů, ovšem u nahlášeného zneužívání je to přibližně polovina. Sexuální zneužívání může proběhnout buď jednorázově, nebo v několika epizodách v krátkém časovém rozsahu nebo také mnoho napadení v delším časovém úseku. Sexuální zneužívání se také může odehrávat v kyberprostoru v rámci internetových aktivit. Toto online sexuální zneužívání definují pojmy cybering, grooming a vystavování dítěte pornografii. Cybering je sexuální konverzace s dítětem s výměnou sexuálně laděného obsahu (fotografie, videa). Groomingu se dopouští ten, co si vytváří vztah s dítětem za účelem následného setkání mimo prostory internetu.

Pachatelem sexuálního zneužívání bývá nejčastěji muž, ale není výjimkou, že pachatelem může být i žena, nebo může dokonce spolupracovat muž se ženou, kdy se oběť stává především dívka, která bývá společným potomkem. Pachatelem dále bývá často někdo z okolí oběti. Ženy jako pachatelky bývají v dětství fyzicky, psychicky či sexuálně zneužívané, bývají svědkem násilí mezi rodiči nebo při zneužívání bývají pod vlivem alkoholu či drog. Muži v dětství také zažívají různé formy týrání, v dětství žijí pouze s jedním z rodičů, netěší se přílišným úspěchům ve škole a sexuální život zahajují dříve než jejich vrstevníci. Autoři se často zmiňují také o tom, že pachatelé trpí různými formami psychopatologie nebo sexuálními dysfunkcemi. Co se týče pachatelů online sexuálního zneužívání, nejčastěji jimi bývají muži, často nežijí s žádným partnerem a nebývají sezdání.

V rámci online sexuálního zneužívání pachatelé používají často různé taktiky, jak s oběťmi navázat a udržet kontakt a dosáhnout kýženého cíle. Uplácí oběť, vydávají se za mladší osoby, než ve skutečnosti jsou, zasílají obětem pornografii a oběti tímto různě manipulují. Také se více zaměřují v konverzaci na oběť a na informace o ní. Nejčastěji kontaktují oběť v chatovacích místnostech, ale také na sociální sítích či ve virtuálních hrách. Ti, co se zaměřují na chlapce, jsou častěji starší než ti se zájmem o dívky a také se častěji vydávají za mladší. Pachatelé mířící na dívky přistupují k sexuálním tématům obezřetněji a s dívkami se snaží vytvořit jakýsi vztah. Adolescenti se setkávají se sexuálně explicitními konverzacemi na internetu nejčastěji se svými vrstevníky, ale není ani výjimkou, že se takovýchto konverzací účastní s dospělými osobami ať se pro ně jedná o pozitivní či negativní zážitek. Dívky, které byly v minulosti sexuálně zneužity také častěji volí odlišnou prezentaci sebe sama ve virtuálním prostředí pomocí avatarů – vyobrazují svoji postavičku více provokativněji. Rizikovými faktory pro online sexuální zneužívání je vyšší věk dítěte, předešlá zkušenost se sextingem (sexuálně explicitní konverzace po internetu či v SMS zprávách). Jako nejúčinnější léčba online pachatelů je považována medikace potlačující sexuální libido a kognitivní behaviorální terapie a ideálně kombinace obojího. Prevence týkající se případných dětských obětí je dostatečná rodičovská kontrola a dozor nad tím, co dítě na internetu ve svém volném čase dělá.

Nejčastějším místem sexuálního zneužívání dětí bývá domov dítěte či pachatele, přičemž ale v případě starších dětí (adolescentů) se jedná o místo mimo bydliště – školu. Dalšími místy nebo situacemi bývá doprava do školy či z ní, při mimoškolních aktivitách, nebo v rámci náboženského zařízení. Místem napadení dospělých osob bývá oblast mimo bydliště ať se již jedná o vnitřní či venkovní prostory. U starších osob se jedná o domov oběti, nemocnici či pečovatelský dům.

Co se týká následků sexuálního zneužívání, nejčastěji se jedná o symptomy PTSD, deprese, úzkost či jiné psychopatologie. Děti z nuzných poměrů mají vyšší pravděpodobnost, že se stanou obětí šikany ve škole a školní prostředí opustí dříve než jejich vrstevníci a také začnou být dříve zaměstnání. Dále mohou trpět pocity osamělosti, nespavostí a mít málo přátel. U dívek s historií CSA také dříve nastupuje puberta, což způsobuje psychické problémy, problémy s menstruací a plodností a případně se u nich může častěji vyskytovat rakovina reprodukčních orgánů z důvodu dřívějšího a tím pádem i delšího vystavení pohlavním hormonům. Dále se u obětí objevuje sexuální kompulzivita (u mužů více než u žen) a rozdílný přístup k sexu, sexualitě a intimním vztahům, nespavost a noční můry. Osoby, u kterých došlo k sexuálnímu násilí v dětství, mají předpoklad pro to, že k takovému jednání dojde znovu (reviktimizace).

ZÁVĚRY

Hlavním cílem bakalářské práce bylo vytvořit pokročilé narativní (literární) review k tématu „Sexuální zneužívání a jeho následky u dětí a dospělých“, obsahující současné vědecké poznatky. K dosažení hlavního cíle bylo potřeba připravit metodiku série literárních rešerší, vyhledat literaturu v e-zdrojích, zpracovat výsledky rešerší, vytvořit text narativního review. Cíle práce byly splněny a jejím výstupem je souhrn dostupných informací o následcích sexuálního zneužívání, jeho pachatelích, rozličných formách a místech činu, jakými sexuální zneužívání může být charakterizováno a také poznatky o celkem novém fenoménu na vzestupu – sexuálním zneužívání online.

Po důkladném studiu všech relevantních zdrojů se domníváme, že by bylo vhodné dále prozkoumat, zdali si jsou rodiče vědomi nebezpečí a rizik pro jejich potomky na internetu, jakým způsobem rodiče přistupují k ochraně svých dětí a jak nejlépe tyto informace rodičům předat tak, aby bylo dosaženo co nejlepšího výsledku. Domníváme se také, že by bylo vhodné zkoumat motivaci pachatelek ke zneužívání vlastních biologických dětí a také rozšířit dostupné informace o vztahu mezi obětí a pachatelem, zejména v případech, kdy je tento vztah silný natolik, že sexuální zneužívání nemá takový psychický dopad na oběť, jak by se dalo předpokládat.

REFERENČNÍ SEZNAM

1. ADAMS, Jonathan, Sylvie MRUG a David C. KNIGHT, 2018. Characteristics of child physical and sexual abuse as predictors of psychopathology. *Child Abuse & Neglect* [online]. **86**, 167-177 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.chiabu.2018.09.019. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213418303879>
2. ALEXANDER, Rodney, 2016. How To Protect Children From Internet Predators: A Phenomenological Study. *Studies in health technology and informatics* [online]. **219**, 82-88 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.3233/978-1-61499-595-1-82. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/291517466_How_To_Protect_Children_From_Internet_Predators_A_Phenomenological_Study
3. ALLARD-DANSEREAU, Claire, Nancy HALEY, Maryam HAMANE a Anne-Claude BERNARD-BONNIN, 1997. Pattern of child sexual abuse by young aggressors. *Child Abuse & Neglect* [online]. **21**(10), 965-974 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/S0145-2134(97)00057-4. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213497000574>
4. BALASUNDARAM, Bharathi, John B. FRAZER a Peter J. W. WOOD, 2009. Who are sexual offenders? A survey of pre-trial psychiatric reports. *Medicine, Science and the Law* [online]. **49**(1), 33-40 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1258/rsmmsl.49.1.33. ISSN 0025-8024. Dostupné z: <http://journals.sagepub.com/doi/10.1258/rsmmsl.49.1.33>
5. BALL, Hadrian N. a David FOWLER, 2008. Sexual offending against older female victims: An empirical study of the prevalence and characteristics of recorded offences in a semi-rural English county. *Journal of Forensic Psychiatry & Psychology* [online]. **19**(1), 14-32 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/14789940701561750. ISSN 1478-9949. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14789940701561750>
6. BARYSHEVTSEV, Maxim V. a Matthew S. MCGLONE, 2018. Pronoun Usage in Online Sexual Predation. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking* [online]. **21**(2), 117-122 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1089/cyber.2016.0625. ISSN 2152-2715. Dostupné z: <http://www.liebertpub.com/doi/10.1089/cyber.2016.0625>
7. BELLEVILLE, Geneviève, Mylène DUBÉ-FRENETTE a Andréanne ROUSSEAU, 2019. Sleep disturbances and nightmares in victims of sexual abuse with post-traumatic stress disorder: an analysis of abuse-related characteristics. *European Journal of Psychotraumatology* [online]. **10**(1) [cit. 2020-06-12]. DOI:

- 10.1080/20008198.2019.1581019. ISSN 2000-8198. Dostupné z:
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/20008198.2019.1581019>
8. BHANDARI, Suchitra, David WINTER, David MESSER a Chris METCALFE, 2011. Family characteristics and long-term effects of childhood sexual abuse. *British Journal of Clinical Psychology* [online]. **50**(4), 435-451 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1111/j.2044-8260.2010.02006.x. ISSN 01446657. Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1111/j.2044-8260.2010.02006.x>
  9. BLAKE, Márcia de Toledo, Jefferson DREZETT, Maria Auxiliadora VERTAMATTI, et al., 2014. Characteristics of sexual violence against adolescent girls and adult women. *BMC Women's Health* [online]. **14**(1) [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1186/1472-6874-14-15. ISSN 1472-6874. Dostupné z: <http://bmcwomenshealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1472-6874-14-15>
  10. BUTUN, Celal, Ali YILDIRIM, Erdal OZER, Eda YILMAZ a Seda Aybuke SARI, 2017. A Nonrandom Sample of 55 Sexual Abuse Cases in Sivas. *Medical Science Monitor* [online]. **23**, 4360-4365 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.12659/MSM.905591. ISSN 1643-3750. Dostupné z: <http://www.medscimonit.com/abstract/index/idArt/905591>
  11. CANTÓN-CORTÉS, David, José CANTÓN a María Rosario CORTÉS, 2016. Emotional security in the family system and psychological distress in female survivors of child sexual abuse. *Child Abuse & Neglect* [online]. **51**, 54-63 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.chiabu.2015.11.005. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213415004093>
  12. DE SANTISTEBAN, Patricia a Manuel GÁMEZ-GUADIX, 2017. Prevalence and Risk Factors Among Minors for Online Sexual Solicitations and Interactions With Adults. *The Journal of Sex Research* [online]. **55**(7), 939-950 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/00224499.2017.1386763. ISSN 0022-4499. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00224499.2017.1386763>
  13. DUARTE, José Cantón, Mª Rosario Cortés ARBOLEDA a David CANTÓN-CORTÉS, 2012. Variables Associated with the Nature of Sexual Abuse to Minors. *The Spanish journal of psychology* [online]. **15**(2), 571-581 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.5209/rev_SJOP.2012.v15.n2.38868. ISSN 1138-7416. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/product/identifier/S1138741600000548/type/journal_article
  14. FATTAH, Kazi Nazrul a Zarina Nahar KABIR, 2013. No Place is Safe: Sexual Abuse of Children in Rural Bangladesh. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. **22**(8), 901-914 [cit.

- 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10538712.2013.841310. ISSN 1053-8712. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10538712.2013.841310>
15. FINKELHOR, David, 1994. Current Information on the Scope and Nature of Child Sexual Abuse. *The Future of Children* [online]. **4**(2) [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.2307/1602522. ISSN 10548289. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/1602522?origin=crossref>
16. FIRESTONE, Philip, Heather M. MOULDEN a Audrey F. WEXLER, 2009. Clerics Who Commit Sexual Offenses: Offender, Offense, and Victim Characteristics. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. **18**(4), 442-454 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10538710903035305. ISSN 1053-8712. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10538710903035305>
17. FONTES, Luiz Felipe Campos, Otavio Canozzi CONCEIÇÃO a Sthefano MACHADO, 2017. Childhood and adolescent sexual abuse, victim profile and its impacts on mental health. *Ciência & Saúde Coletiva* [online]. **22**(9), 2919-2928 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1590/1413-81232017229.11042017. ISSN 1413-8123. Dostupné z: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1413-81232017002902919&lng=pt&tlng=pt
18. GÁMEZ-GUADIX, Manuel, Carmen ALMENDROS, Esther CALVETE a Patricia DE SANTISTEBAN, 2018. Persuasion strategies and sexual solicitations and interactions in online sexual grooming of adolescents: Modeling direct and indirect pathways. *Journal of Adolescence* [online]. **63**, 11-18 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.adolescence.2017.12.002. ISSN 01401971. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0140197117302002>
19. GERWINN, Hannah, Simone WEISS, Gilian TENBERGEN, et al., 2018. Clinical characteristics associated with paedophilia and child sex offending – Differentiating sexual preference from offence status. *European Psychiatry* [online]. **51**, 74-85 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.eurpsy.2018.02.002. ISSN 0924-9338. Dostupné z: https://www.cambridge.org/core/product/identifier/S0924933800015480/type/journal_article
20. GUERRA, Cristóbal, Chamarrita FARKAS a Laura MONCADA, 2018. Depression, anxiety and PTSD in sexually abused adolescents: Association with self-efficacy, coping and family support. *Child Abuse & Neglect* [online]. **76**, 310-320 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.chiabu.2017.11.013. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213417304283>

21. HAAS, Stans de, Willy van BERLO, Floor BAKKER a Ine VANWESENBEECK, 2012. Prevalence and Characteristics of Sexual Violence in the Netherlands, the Risk of Revictimization and Pregnancy: Results From a National Population Survey. *Violence and Victims* [online]. **27**(4), 592-608 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1891/0886-6708.27.4.592. ISSN 0886-6708. Dostupné z: <http://connect.springerpub.com/lookup/doi/10.1891/0886-6708.27.4.592>
22. HANUŠOVÁ, Jaroslava. Násilí na dětech - syndrom CAN. Praha: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006. ISBN 80-86991-78-4.
23. HASSAN, Mona A., Faye GARY, Cheryl KILLION, Linda LEWIN a Vicken TOTTEN, 2015. Patterns of Sexual Abuse among Children: Victims' and Perpetrators' Characteristics. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma* [online]. **24**(4), 400-418 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10926771.2015.1022289. ISSN 1092-6771. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10926771.2015.1022289>
24. CHAWKI, Mohamed, Ashraf DARWISH, Mohammad Ayoub KHAN a Sapna TYAGI, 2015. Online Obscenity and Child Sexual Abuse. CHAWKI, Mohamed, Ashraf DARWISH, Mohammad Ayoub KHAN a Sapna TYAGI. *Cybercrime, Digital Forensics and Jurisdiction* [online]. Cham: Springer International Publishing, 2015-2-27, s. 81-94 [cit. 2020-06-12]. Studies in Computational Intelligence. DOI: 10.1007/978-3-319-15150-2_6. ISBN 978-3-319-15149-6. Dostupné z: http://link.springer.com/10.1007/978-3-319-15150-2_6
25. CHIU, Ming Ming, Kathryn C. SEIGFRIED-SPELLAR a Tatiana R. RINGENBERG, 2018. Exploring detection of contact vs. fantasy online sexual offenders in chats with minors: Statistical discourse analysis of self-disclosure and emotion words. *Child Abuse & Neglect* [online]. **81**, 128-138 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.chiabu.2018.04.004. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213418301534>
26. KATZ, Carmit, 2020. "What do you mean the perpetrator? You mean my friend??" Spotlighting the narratives of young children who are victims of sexual abuse by their peers. *Psychology of Violence* [online]. **10**(1), 30-37 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1037/vio0000238. ISSN 2152-081X. Dostupné z: <http://doi.apa.org/getdoi.cfm?doi=10.1037/vio0000238>
27. KING, Michael a Earnest WOOLLETT, 1997. Sexually Assaulted Males: 115 Men Consulting a Counseling Service. *Archives of Sexual Behavior* [online]. **26**(6), 579-588 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1023/A:1024520225196. ISSN 00040002. Dostupné z: <http://link.springer.com/10.1023/A:1024520225196>

28. KOPECKÝ, Kamil. Mýtus o pedofilech zneužívajících děti opět rezonuje internetem. E-Bezpečí, roč. 4, č. 1, s. 106-109. Olomouc: Univerzita Palackého, 2019. ISSN 2571-1679. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php?view=article&id=1551>
29. KÜÇÜKER, Hüdaverdi, 2008. Analysis of 268 child and adolescent victims of sexual assault and the legal outcome. The Turkish Journal of Pediatrics [online]. 50(4), 313-316 [cit. 2020-06-12]. 19014042. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/23478299_Analysis_of_268_child_and_adolescent_victims_of_sexual_assault_and_the_legal_outcome
30. LABADIE, Chloé, Natacha GODBOUT, Marie-Pier VAILLANCOURT-MOREL a Stéphane SABOURIN, 2018. Adult Profiles of Child Sexual Abuse Survivors: Attachment Insecurity, Sexual Compulsivity, and Sexual Avoidance. Journal of Sex & Marital Therapy [online]. 44(4), 354-369 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/0092623X.2017.1405302. ISSN 0092-623X. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0092623X.2017.1405302>
31. LEE, Jessica A., Rabiya MAJEED-ARISS, Amanda PEDERSEN, Farah YUSUF a C. WHITE, 2019. Sexually assaulted older women attending a U.K. sexual assault referral centre for a forensic medical examination. *Journal of Forensic and Legal Medicine* [online]. 68 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.jflm.2019.101859. ISSN 1752928X. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S1752928X19300940>
32. LUEGER-SCHUSTER, Brigitte, Viktoria KANTOR, Dina WEINDL, Matthias KNEFEL, Yvonne MOY, Asisa BUTOLLO, Reinhold JAGSCH a Tobias GLÜCK, 2014. Institutional abuse of children in the Austrian Catholic Church: Types of abuse and impact on adult survivors' current mental health. *Child Abuse & Neglect* [online]. 38(1), 52-64 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.chiabu.2013.07.013. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213413002081>
33. LY, Thanh, R. Gregg DWYER a J. Paul FEDOROFF, 2018. Characteristics and treatment of internet child pornography offenders. *Behavioral Sciences & the Law* [online]. 36(2), 216-234 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1002/bsl.2340. ISSN 07353936. Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1002/bsl.2340>
34. LY, Thanh, Lisa MURPHY a J. Paul FEDOROFF, 2016. Understanding Online Child Sexual Exploitation Offenses. *Current Psychiatry Reports* [online]. 18(8) [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1007/s11920-016-0707-0. ISSN 1523-3812. Dostupné z: <http://link.springer.com/10.1007/s11920-016-0707-0>

35. MALESKY, L. Alvin, 2007. Predatory Online Behavior: Modus Operandi of Convicted Sex Offenders in Identifying Potential Victims and Contacting Minors Over the Internet. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. 16(2), 23-32 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1300/J070v16n02_02. ISSN 1053-8712. Dostupné z: http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1300/J070v16n02_02
36. MARGARI, Francesco, Paola Alessandra LECCE, Francesco CRAIG, et al., 2015. Juvenile sex offenders: Personality profile, coping styles and parental care. *Psychiatry Research* [online]. 229(1-2), 82-88 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.psychres.2015.07.066. ISSN 01651781. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0165178115005235>
37. MCLEOD, David Axlyn, 2015. Female Offenders in Child Sexual Abuse Cases: A National Picture. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. 24(1), 97-114 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10538712.2015.978925. ISSN 1053-8712. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10538712.2015.978925>
38. MEYER, Dixie, Aaron COHN, Brittany ROBINSON, Fatima MUSE a Rachel HUGHES, 2017. Persistent Complications of Child Sexual Abuse: Sexually Compulsive Behaviors, Attachment, and Emotions. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. 26(2), 140-157 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10538712.2016.1269144. ISSN 1053-8712. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10538712.2016.1269144>
39. MOKMA, Taylor R., Lee R. ESHELMAN a Terri L. MESSMAN-MOORE, 2016. Contributions of Child Sexual Abuse, Self-Blame, Posttraumatic Stress Symptoms, and Alcohol Use to Women's Risk for Forcible and Substance-Facilitated Sexual Assault. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. 25(4), 428-448 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10538712.2016.1161688. ISSN 1053-8712. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10538712.2016.1161688>
40. MURRAY, John B., 2000. Psychological Profile of Pedophiles and Child Molesters. *The Journal of Psychology* [online]. 134(2), 211-224 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/00223980009600863. ISSN 0022-3980. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00223980009600863>
41. NIEHAUS, Ashley F., Joan JACKSON a Stephanie DAVIES, 2010. Sexual Self-Schemas of Female Child Sexual Abuse Survivors: Relationships with Risky Sexual Behavior and Sexual Assault in Adolescence. *Archives of Sexual Behavior* [online]. 39(6), 1359-1374 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1007/s10508-010-9600-9. ISSN 0004-0002. Dostupné z: <http://link.springer.com/10.1007/s10508-010-9600-9>

42. NOLL, Jennie G., Penelope K. TRICKETT, Jeffrey D. LONG, Sonya NEGRIF, Elizabeth J. SUSMAN, Idan SHALEV, Jacinda C. LI a Frank W. PUTNAM, 2017. Childhood Sexual Abuse and Early Timing of Puberty. *Journal of Adolescent Health* [online]. **60**(1), 65-71 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.jadohealth.2016.09.008. ISSN 1054139X. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S1054139X16303524>
43. NOLL, J. G., C. E. SHENK, J. E. BARNES a F. W. PUTNAM, 2009. Childhood Abuse, Avatar Choices, and Other Risk Factors Associated With Internet-Initiated Victimization of Adolescent Girls. *PEDIATRICS* [online]. 123(6), e1078-e1083 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1542/peds.2008-2983. ISSN 0031-4005. Dostupné z: <http://pediatrics.aappublications.org/cgi/doi/10.1542/peds.2008-2983>
44. OLIVER, Brian E. a Laura HOLMES, 2015. Female Juvenile Sexual Offenders: Understanding Who They Are and Possible Steps That May Prevent Some Girls From Offending. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. 24(6), 698-715 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10538712.2015.1058875. ISSN 1053-8712. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10538712.2015.1058875>
45. PLATT, Vanessa Borges, Isabela de Carlos BACK, Daniela Barbieri HAUSCHILD a Jucélia Maria GUEDERT, 2018. Sexual violence against children: authors, victims and consequences. *Ciência & Saúde Coletiva* [online]. **23**(4), 1019-1031 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1590/1413-81232018234.11362016. ISSN 1678-4561. Dostupné z: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1413-81232018000401019&tlng=pt
46. ROSMARIN, David H., Steven PIRUTINSKY, Moses APPEL, Talia KAPLAN a David PELCOVITZ, 2018. Childhood sexual abuse, mental health, and religion across the Jewish community. *Child Abuse & Neglect* [online]. **81**, 21-28 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.chiabu.2018.04.011. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213418301625>
47. ROZTOČIL, Aleš a Pavel BARTOŠ. Moderní gynekologie. Praha: Grada, 2011. ISBN 9788024728322.
48. SAY, Gökçe Nur, Zehra BABADAĞI, Koray KARABEKIROĞLU, Murat YÜCE a Seher AKBAŞ, 2015. Abuse Characteristics and Psychiatric Consequences Associated with Online Sexual Abuse. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking* [online]. **18**(6), 333-336 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1089/cyber.2014.0494. ISSN 2152-2715. Dostupné z: <http://www.liebertpub.com/doi/10.1089/cyber.2014.0494>

49. SEA, Jonghan, Kyungil KIM a Donna YOUNGS, 2016. Behavioural Profiles and Offender Characteristics across 111 Korean Sexual Assaults. *Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling* [online]. **13**(1), 3-21 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1002/jip.1430. ISSN 15444759. Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1002/jip.1430>
50. SKLENAROVA, Halina, Anja SCHULZ, Petya SCHUHMANN, Michael OSTERHEIDER a Janina NEUTZE, 2018. Online sexual solicitation by adults and peers – Results from a population based German sample. *Child Abuse & Neglect* [online]. **76**, 225-236 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.chiabu.2017.11.005. ISSN 01452134. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0145213417304209>
51. SOLIS, O. Lizette a Elissa P. BENEDEK, 2012. Female sexual offenders in the educational system: A brief overview. *Bulletin of the Menninger Clinic* [online]. **76**(2), 172-188 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1521/bumc.2012.76.2.172. ISSN 0025-9284. Dostupné z: <http://guilfordjournals.com/doi/10.1521/bumc.2012.76.2.172>
52. SUDUPE MORENO, Ainara, 2013. Age differences among victims of sexual assault: A comparison between children, adolescents and adults. *Journal of Forensic and Legal Medicine* [online]. **20**(5), 465-470 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.jflm.2013.02.008. ISSN 1752928X. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S1752928X13000279>
53. TSOPELAS, Christos, Tsetsou SPYRIDOULA a Douzenis ATHANASIOS, 2011. Review on female sexual offenders: Findings about profile and personality. *International Journal of Law and Psychiatry* [online]. **34**(2), 122-126 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.ijlp.2011.02.006. ISSN 01602527. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0160252711000197>
54. VAN GIJN-GROSVENOR, Evianne L. a Michael E. LAMB, 2016. Behavioural Differences Between Online Sexual Groomers Approaching Boys and Girls. *Journal of Child Sexual Abuse* [online]. **25**(5), 577-596 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1080/10538712.2016.1189473. ISSN 1053-8712. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10538712.2016.1189473>
55. WARREN, Janet, Roland REBOUSSIN, Robert R HAZELWOOD, Natalie A GIBBS, Susan L TRUMBETTA a Andrea CUMMINGS, 1999. Crime scene analysis and the escalation of violence in serial rape. *Forensic Science International* [online]. **100**(1-2), 37-56 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/S0379-0738(98)00158-3. ISSN 03790738. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0379073898001583>

56. WOLAK, Janis a David FINKELHOR, 2013. Are Crimes by Online Predators Different From Crimes by Sex Offenders Who Know Youth In-Person? *Journal of Adolescent Health* [online]. **53**(6), 736-741 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1016/j.jadohealth.2013.06.010. ISSN 1054139X. Dostupné z: <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S1054139X13003364>
57. WOLAK, Janis, David FINKELHOR, Kimberly J. MITCHELL a Michele L. YBARRA, 2008. Online "predators" and their victims: Myths, realities, and implications for prevention and treatment. *American Psychologist* [online]. **63**(2), 111-128 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.1037/0003-066X.63.2.111. ISSN 1935-990X. Dostupné z: <http://doi.apa.org/getdoi.cfm?doi=10.1037/0003-066X.63.2.111>
58. YUCE, Murat, Koray KARABEKIROGLU, Zeynep YILDIRIM, Serkan SAHIN, Dicle SAPMAZ, Zehra BABADAGI, Ahmet TURLA a Berna AYDIN, 2015. The Psychiatric Consequences of Child and Adolescent Sexual Abuse. *Noro Psikiyatri Arsivi* [online]. **52**(4), 393-399 [cit. 2020-06-12]. DOI: 10.5152/npa.2015.7472. ISSN 13000667. Dostupné z: <http://www.noropsikiyatriarsivi.com/crossref?doi=10.5152/npa.2015.7472>

SEZNAM ZKRATEK

CSA – child sexual abuse – sexuální zneužívání dětí

PTSD – Posttraumatic stress disorder – posttraumatická stresová porucha

CP – child pornography – dětská pornografie

Syndrom CAN – Child Abuse and Neglect – syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Postupový diagram.....	9
-----------------------------------	---

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Následky sexuálního zneužívání u dětí.....	10
Tabulka 2. Následky sexuálního zneužívání u dospělých	11
Tabulka 3. Charakteristika pachatelů sexuálního zneužívání – ženy	13
Tabulka 4. Charakteristika pachatelů sexuálního zneužívání – muži.....	14
Tabulka 5. Formy sexuálního zneužívání u dětí.....	16
Tabulka 6. Online sexuální zneužívání dětí	16
Tabulka 7. Místo sexuálního zneužívání dětí.....	19
Tabulka 8. Místo sexuálního zneužívání dospělých	20

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Zuzana Tomečková
Katedra:	Katedra antropologie a zdravotní vědy
Vedoucí práce:	doc. PhDr. Jana Marečková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2020

Název práce:	Literární přehled vědeckých poznatků o sexuálním zneužívání a jeho následcích
Název v angličtině:	Literary review of scientific knowledge of sexual abuse and its consequences
Anotace práce:	Bakalářská práce je koncipována jako pokročilé literární review, které má za cíl získat aktuálně dostupné vědecké poznatky na téma sexuálního zneužívání a jeho následků a tyto informace následně shrnout.
Klíčová slova:	Literární review, sexuální zneužívání, následky sexuálního zneužívání, děti, dospělí.
Anotace v angličtině:	This bachelor's thesis is conceived as an advanced literary review, which aims to obtain currently available scientific knowledge on the topic of sexual abuse and its consequences and summarizing this information.
Klíčová slova v angličtině:	Literary review, sexual abuse, consequences of sexual abuse, children, adults.
Přílohy vázané v práci:	žádné
Rozsah práce:	47
Jazyk práce:	čeština